

Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»  
Факультет початкової, технологічної та професійної освіти  
Кафедра загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та  
автосправи



«ЗАТВЕРДЖУЮ»:

Перший проректор

*[Signature]*

(ПІБ)

20 20 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА**  
**НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в**  
**надзвичайних станах**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти  
(вказати рівень вищої освіти)

Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)),

за освітньо-професійною програмою  
Середня освіта (Мова і література (англійська))  
(назва програми)

мова навчання \_\_\_\_\_ українська \_\_\_\_\_

Слов'янськ–2020 р.

#### Розробники:

Бутиріна Марина Володимирівна – доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та автосправи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Бондаренко Володимир Іванович – професор кафедри загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та автосправи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Фатальчук Сергій Дмитрович – доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та автосправи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Буров Юрій Васильович – старший викладач кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

#### Рецензенти:

Вовк Надія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Яковенко Вікторія Георгіївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та автосправи

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  В. І. Бондаренко

Погоджено групою забезпечення спеціальності: 014 Середня освіта (мова і література (англійська)).

Керівник групи забезпечення:  Глущенко В.А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» 28 серпня 2020 р., протокол № 1

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 4	Лекції	
	14 год.	6 год.
	Практичні	
	26 год.	6 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	80 год.	108 год.
Вид контролю: залік		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних станах» є: формування у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду; оволодіння навичками і теоретичними знаннями щодо надання першої медичної допомоги при загрозливих життю станах, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі освіти.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних ситуаціях»**

Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Методи навчання	Методи контролю
<p><b>ЗК1</b> – Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p><b>ЗК4</b> – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p><b>ЗК11</b> – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність застосовувати softskills у практичних ситуаціях.</p> <p><b>ФК6</b> – Здатність до забезпечення охорони праці, життєдіяльності учнів (зокрема з особливими потребами), використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому</p>	<p><b>ПРН1</b> – Вільно використовувати державну та іноземну мови в ситуаціях професійної комунікації як усно, так і письмово.</p> <p><b>ПРН4</b> – Демонструє здатність виявляти, ставити проблему та через її всебічне вивчення знаходити професійне вирішення.</p> <p><b>ПРН11</b> – Здатний до ефективної взаємодії з іншими людьми в професійному просторі, уміє працювати в умовах непередбачуваної ситуації, кризи та нести відповідальність за прийняття рішень, бачить складну ситуацію не як проблему, а як можливість розвитку, здатний до позитивної адаптації та успішної самореалізації в новій ситуації.</p> <p><b>ПРН 17</b> – Знає науково-обґрунтовані санітарні вимоги до забезпечення охорони</p>	<p>Словесні методи – бесіда, розповідь, пояснення, диспут; практичні методи – практична робота, самостійна робота; інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в Moodle.</p>	<p>Фронтальне опитування, розрахункові роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень (звіти з практичних робіт), підсумкове тестування (Moodle), залік.</p>

процесі та позаурочній діяльності, надання домедичної допомоги учасникам освітнього процесу в надзвичайних станах.	праці, життєдіяльності учнів (зокрема з особливими потребами), уміє оцінювати санітарно-гігієнічні норми, виконання яких дозволяє створити безпечні умови для організації освітнього процесу та гарантувати фізичне здоров'я учнів.		
--	---	--	--

### 3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		лк	пр	лаб	с.р.		лк	пр	лаб	с.р.
1. Міжнародні норми в галузі охорони праці	16	2	4		10	16	1	0,5		14,5
2. Травматизм та професійні захворювання в галузі освіти	26	2	4		20	26	1	1		24
3. Спеціальні розділи охорони праці в галузі освіти	16	2	4		10	16	0,5	1		14,5
4. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях	16	2	4		10	16	0,5	1		14,5
5. Заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	16	2	4		10	16	1	0,5		14,5
6. ЦЗ в сучасних умовах.	14	2	2		10	14	1	1		12
7. Невідкладна медична допомога при загрозливих для життя станах.	16	2	4		10	16	1	1		14
<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	<b>14</b>	<b>26</b>		<b>80</b>	<b>120</b>	<b>6</b>	<b>6</b>		<b>108</b>

### 4. Програма навчальної дисципліни

#### 4.1. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Міжнародні норми в галузі охорони праці	2	1
2.	Травматизм та професійні захворювання в галузі освіти	2	1
3.	Спеціальні розділи охорони праці в галузі освіти	1	0,5
4.	Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях	1	0,5
5.	Заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	2	1
6.	ЦЗ в сучасних умовах	2	1
7.	Невідкладна медична допомога при загрозливих для життя станах	2	1
<b>Усього годин</b>		<b>12</b>	<b>6</b>



#### 4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародна співпраця України в галузі охорони праці.	4	0,5
2.	Організація роботи з охорони праці в навчальних закладах і установах	4	1
3.	Розслідування нещасних випадків що сталися з учасниками навчально-виховного процесу	4	0,5
4.	Розрахунок площ приміщень закладів освіти	4	1
5.	Розрахунок часу евакуації людей із приміщень і будівель	4	1
6.	НС мирного та воєнного часу. Дії населення у разі виникнення НС.	2	1
7.	Методи зупинки кровотеч. Серцево-легенева реанімація.	4	1
<b>Усього годин</b>		<b>26</b>	<b>6</b>

#### 4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Аналіз документів ( Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність»; Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності».	10	14,5
2.	Методи аналізу, прогнозування, профілактики травматизму та професійних захворювань в галузі освіти. Розслідування нещасного випадку на виробництві.	20	24
3.	Аналіз державних будівельних норм (відповідно фаху)	10	14,5
4.	Розробка інструкції з охорони праці для учнів (здобувачів) та вчителів (викладачів)	10	14,5
5.	Розробка інструкції з пожежної безпеки для приміщення – відповідно до фаху (класна кімната, лабораторія, кабінет інформатики лінгафонний кабінет і т. ін.)	10	14,5
6.	Зброя масового знищення. Засоби індивідуального захисту.	10	12
7.	Особливо небезпечні інфекції як біологічна зброя	10	14
<b>Усього годин</b>		<b>80</b>	<b>108</b>

#### Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного, лабораторного заняття, здійснюється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття;

- під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття;

- у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання;

- за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами й математичними методами, необхідними для виконання завдання;

- за отриманий правильний результат.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі захисту практичних робіт здійснюється за правильні відповіді на всі контрольні питання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час контрольного заходу здійснюється за правильні відповіді на питання.

Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);

- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;

- за наявність змістовних висновків;

- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

- за неповну відповідь;

- за кожен неправильну відповідь;

- за недостовірність поданої інформації;

- за недостатнє розкриття теми;

- за відсутність посилань на літературні джерела.

**Розподіл балів, що можуть здобути студенти за темами та за формами навчальних занять.**

**Денна форма навчання**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	max	min	max	min	max	min
T1			6	4	9	5
T2			6	4	9	5



T3			6	4	9	5
T4			6	4	9	5
T5			6	4	9	4
T6			8	5	4	2
T7			8	5	5	3
<b>Разом</b>			<b>46</b>	<b>30</b>	<b>54</b>	<b>30</b>

### Заочна форма навчання

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	max	min	max	min	max	min
T1			6	4	9	5
T2			6	4	9	5
T3			6	4	9	5
T4			6	4	9	5
T5			6	4	9	5
T6			8	5	4	2
T7			8	5	5	3
<b>Разом</b>			<b>46</b>	<b>30</b>	<b>54</b>	<b>30</b>

### Залік

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. У разі проведення навчання у дистанційній формі залік виставляється за результатами підсумкового тестування, розміщеного на ресурсі Moodle.

На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час практичних занять та за виконану самостійну роботу.

Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік,

шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

На оцінку «зараховано» (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

Оцінка «не зараховано» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

#### Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

#### 5. Рекомендована література (основна)

1. Буров Ю.В., Актуальні питання цивільного захисту на сучасному етапі: навч.метод. посіб. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018. 95 с.

2. Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів спеціальностей 014 Середня освіта (за спеціалізаціями) та 013 Початкова освіта магістерського рівня вищої освіти / [укладач: Бутиріна М.В.] Слов'янськ, 2019, 79 с.

3. Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укл. Бутиріна М.В., Бондаренко В.І., Фатальчук С.Д. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2020, 80с.

4. Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укл. Бутиріна М.В., Бондаренко В.І., Фатальчук С.Д. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2020, 30с.

5. Тарасюк В. С. Матвійчук М. В., Паламар В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: метод. посіб.

Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», (4-е вид., випр) 2017. 528 с.

6. Управління повсякденною діяльністю медичної служби: підруч. для слухачів Укр. військово-мед. акад. / М.І. Бадюк та ін. / за ред. М.І. Бадюка. Київ: Чалчинська Н.В., вид. 2-ге, перероб. і допов. 2020. 507 с.

7. Цивільний захист: підручник /О.І. Запорожець та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2017. - 264 с.

### **Рекомендована література (допоміжна)**

1. Буров Ю.В., Яковенко В.Г. Інфекції, які змінили світ: навч. посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 85 с.

2. Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко, А.М. Одарченко, В.І. Степанов, Я.М. Черненко. Х.: Стиль-Іздат, 2017. 334с.

3. Охорона праці в галузі освіти : навчальний посібник / І.П. Пістун, Ю.В. Кіт, Л.А. Катренко. Університетська книг, 2018. 395с.

4. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білик. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 322с.

5. Охорона праці на підприємстві: практичний посібник (видання 3-є перероблене і доповнене) / В.А. Ізгородін. Вид-во: Форт, 2019. 440с.

6. Основи охорони праці: підручник / О.І. Запорожець. К.:ЦУП, 2019. 264с.

5. Управління силами цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: конспект лекцій / Укладачі: В.О. Собина, та ін.. Х.: НУЦЗ України, 2018. 166с

### **6. Інформаційні ресурси в Інтернеті**

1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій  
URL:<http://www.mns.gov.ua>(дата звернення: 17.07.2020).

2. Фонд соціального страхування України. URL:  
<http://www.social.org.ua> (дата звернення: 17.07.2020).

3. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua> (дата звернення: 17.07.2020).

4. Кодекс цивільного захисту України.URL:[http://www.Zakon.rada.gov.ua /laws/show/](http://www.Zakon.rada.gov.ua/laws/show/) (дата звернення: 17.07.2020).